

Metakognitiv trening (MCT)

MCT 4 A – Å vise empati...I

© Moritz, Woodward & Vaskinn (6|22)

www.uke.de/mct

Bruken av bilder i denne modulen skjer etter samtykke fra artist/opphavsrettshaver. Se slutten av presentasjonen for detaljer (artist, tittel).

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

???

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor?

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor? Er uinteressert, konsentrert, trøtt, har hodepine?

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor? Er uinteressert, konsentrert, trøtt, har hodepine?

Hva kan hjelpe oss med å svare på spørsmålet?

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor? Er uinteressert, konsentrert, trøtt, har hodepine?

Hva kan hjelpe oss med å svare på spørsmålet?

- Kunnskap om personen → Har personen migrene?

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor? Er uinteressert, konsentrert, trøtt, har hodepine?

Hva kan hjelpe oss med å svare på spørsmålet?

- Kunnskap om personen → Har personen migrene?
- Miljø/situasjon → Var personen på fest hele natten?

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor? Er uinteressert, konsentrert, trøtt, har hodepine?

Hva kan hjelpe oss med å svare på spørsmålet?

- **Kunnskap om personen** → Har personen migrene?
- **Miljø/situasjon** → Var personen på fest hele natten?
- **Selvobservasjon** → Når tar jeg meg til pannen? (**Obs!** Ikke trekk umiddelbare slutninger fra deg selv til andre!)

Hvordan kan jeg ha empati med en annen person...?

Eksempel: En person tar seg til pannen.

Hvorfor? Er uinteressert, konsentrert, trøtt, har hodepine?

Hva kan hjelpe oss med å svare på spørsmålet?

- **Kunnskap om personen** → Har personen migrene?
- **Miljø/situasjon** → Var personen på fest hele natten?
- **Selvobservasjon** → Når tar jeg meg til pannen? (**Obs!** Ikke trekk umiddelbare slutninger fra deg selv til andre!)
- **Ansiktsuttrykk:** → Ser personen trøtt, tankefull, bekymret ut etc.?

Hvorfor gjør vi dette?

Forskning viser at mange (men ikke alle!) personer med psykiske problemer (spesielt psykose) har problemer med følgende:

- Vansker med å forstå og vurdere ansiktsuttrykk hos andre (f.eks. tristhet, glede).

Hvorfor gjør vi dette?

Forskning viser at mange (men ikke alle!) personer med psykiske problemer (spesielt psykose) har problemer med følgende:

- Vansker med å forstå og vurdere ansiktsuttrykk hos andre (f.eks. tristhet, glede).
- Vansker med å slutte fra hva en person gjør i øyeblikket til hvilke motiver han/hun har eller hva han/hun kommer til å gjøre i fremtiden.

Hvordan problemer med å gjenkjenne følelser kan føre til feiltolkninger under psykose – eksempler

Følelsen av å være i kontinuerlig fare fører til fordreid oppfattelse av andre mennesker:

- Legens forståelsesfulle smil oppfattes som at man blir ledd av
- Et overrasket ansikt mistolkes som redd
- Terapeutens konsentrerte og tankefulle uttrykk mistolkes som fiendtlig

Har noen et personlig eksempel å komme med?

Oppgavesett 1

Nevn noen følelser mennesker kan ha

???

Nevn noen følelser mennesker kan ha

- Glede
- Overraskelse
- Frykt
- Sorg
- Sinne
- Avsky
- Smerte

Følelser

Noen ganger er det lett å forstå hva en annen føler ... spesielt hvis du kjenner til konteksten/situasjonen...

???

???

???

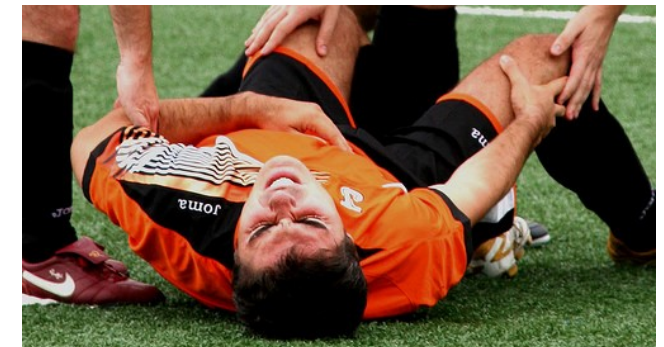
???

???

???

Følelser

Noen ganger er det lett å forstå hva en annen føler ... spesielt hvis du kjenner til konteksten/situasjonen...

Sorg

Sinne

Glede

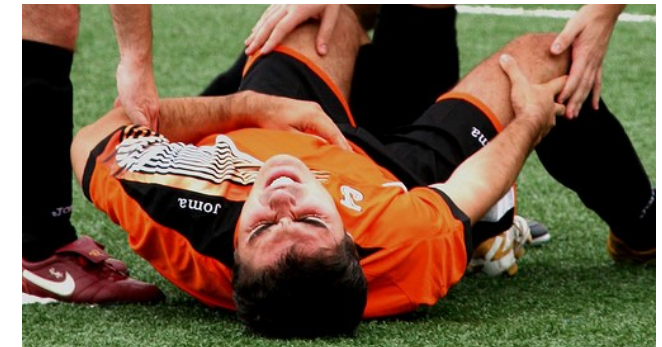
Avsky

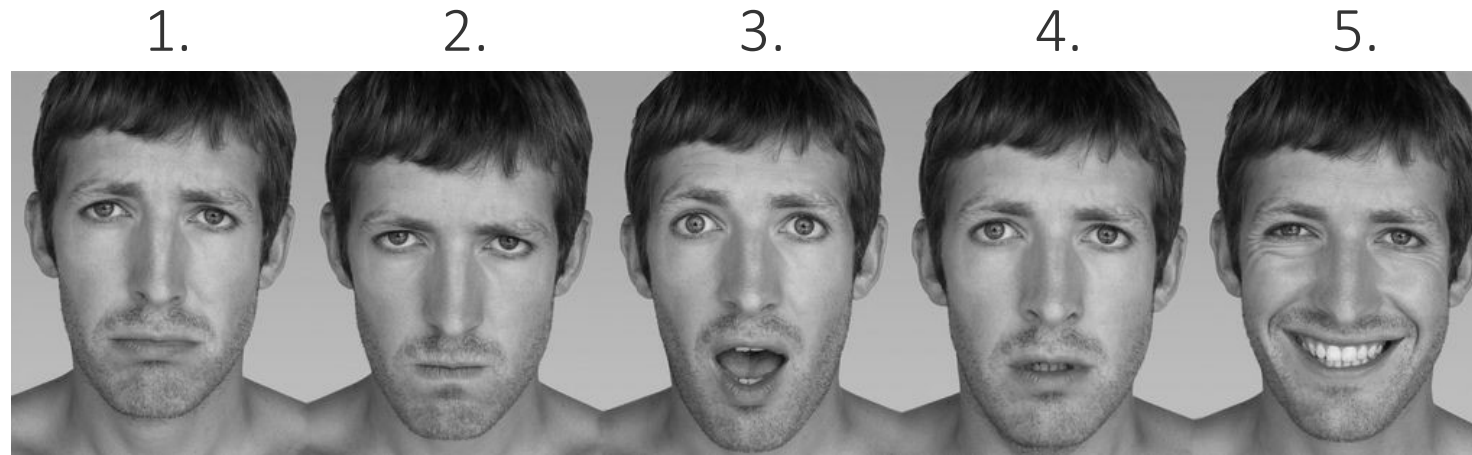

Overraskelse

Smerte

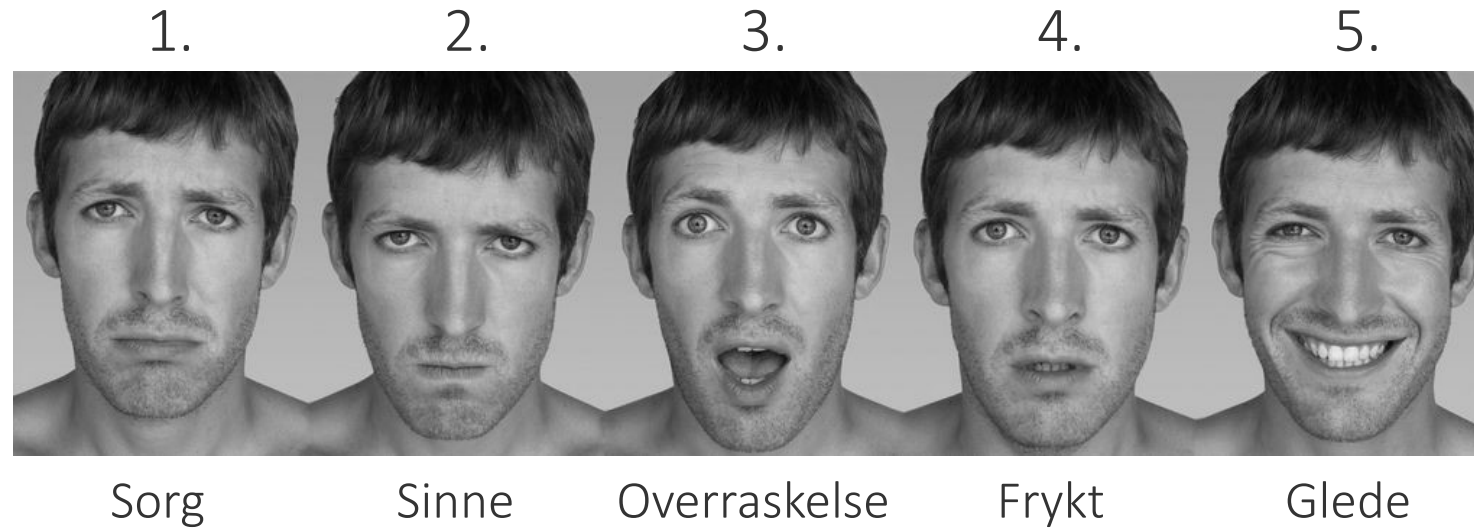

Det er vanskeligere når du ikke kjenner personen eller omstendighetene!

Prøv å gjenkjenne følelsene som uttrykkes i bildene 1 til 5.

Hvor sikker er du på svarene dine?

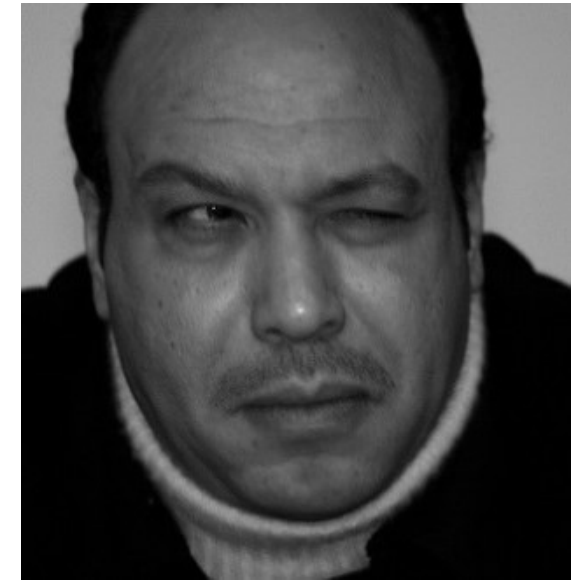

Det er vanskeligere når du ikke kjenner personen eller omstendighetene!

Kan vi dra slutninger om noens personlighet eller yrke basert kun på utseendet?

Hvem av disse 4 herrene er en skuespiller, en idrettsutøver, en psykoterapeut eller en masse-morder? Hvor sikker er du?

Visste du det!?

Ofte bestemmer våre stereotypier førsteinntrykket vårt. For eksempel er ikke alle skuespillere kjekke og ikke alle drapsmenn ser brutale ut!

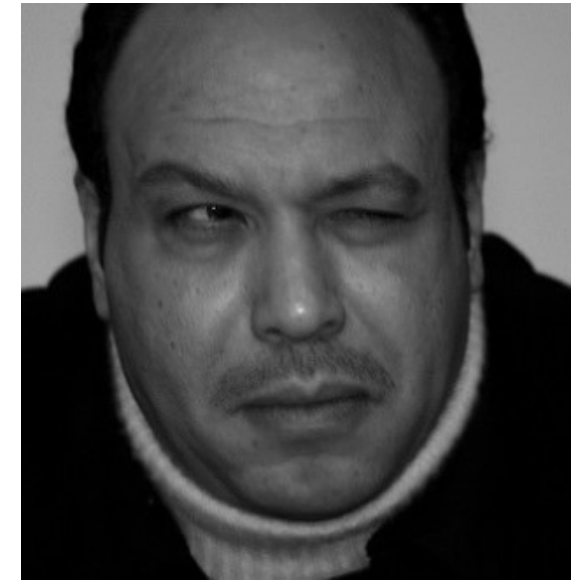
Jeffrey Dahmer:
Masse-morder

Aaron Beck:
Psykoterapeut

Babe Ruth:
Legendarisk baseballhelt

Khaled Saleh:
Skuespiller

Når du er i Roma, gjør som romerne!

Vanlige mistolkninger av gester

Gest/mimikk	Hvordan tolkes gesten her til forskjell fra på andre steder?
	<p>???</p>
	<p>???</p>
<p>Språk</p> 	<p>???</p>

Når du er i Roma, gjør som romerne!

Vanlige mistolkninger av gester

Gest/mimikk	Hvordan tolkes gesten her til forskjell fra på andre steder?
	<p>Europa/Nord-Amerika: gir et inntrykk av å være avslappet, kanskje litt uvøren</p> <p>I noen arabiske land anses sålen for å være den mest skitne delen av kroppen. Derfor er det en fornærmelse å vise skosålene dine til noen.</p>
	<p>???</p>
<p>Språk</p> 	<p>???</p>

Når du er i Roma, gjør som romerne!

Vanlige mistolkninger av gester

Gest/mimikk	Hvordan tolkes gesten her til forskjell fra på andre steder?
	<p>Europa/Nord-Amerika: gir et inntrykk av å være avslappet, kanskje litt uvøren</p> <p>I noen arabiske land anses sålen for å være den mest skitne delen av kroppen. Derfor er det en fornærmelse å vise skosålene dine til noen.</p>
	<p>USA og mange andre land: “Kjempebra!”, “Supert”</p> <p>Noen afrikanske land: “Ha deg vekk!”</p> <p>Mange land: brukes for å haike, men ikke i alle land (se over!).</p>
<p>Språk</p> 	<p>???</p>

Når du er i Roma, gjør som romerne!

Vanlige mistolkninger av gester

Gest/mimikk	Hvordan tolkes gesten her til forskjell fra på andre steder?
	<p>Europa/Nord-Amerika: gir et inntrykk av å være avslappet, kanskje litt uvøren</p> <p>I noen arabiske land anses sålen for å være den mest skitne delen av kroppen. Derfor er det en fornærmelse å vise skosålene dine til noen.</p>
	<p>USA og mange andre land: “Kjempebra!”, “Supert”</p> <p>Noen afrikanske land: “Ha deg vekk!”</p> <p>Mange land: brukes for å haike, men ikke i alle land (se over!).</p>
<p>Språk</p> 	<p>“Dicker” (tysk, bokstavelig: “Tjukken”) eller “Malaka” (Hellas) kan være en hyggelig måte å hilse på innenfor en vennegjeng, men er en frekk og utilgivelig fornærmelse i de fleste andre sammenhenger.</p>

Oppgavesett 2

- Nå skal du få se et bilde (eller en del av et bilde).
- Prøv å finne ut hva personen på bildet tenker eller gjør.
- Diskuter med resten av gruppen hvor sikker du er på din vurdering.

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Mannen passerer mållinja i en maraton
2. Mannen er sint
3. Mannen roper om hjelp fordi skjorten hans er stjålet
4. Mannen tilber solen

Sinne!

1. Mannen passerer mållinja i en maraton
2. Mannen er sint
3. Mannen roper om hjelp fordi skjorten hans er stjålet
4. Mannen tilber solen

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Siste innlegg i rettsal
2. Fagforeningsleder taler til sine medlemmer (på 1920-tallet)
3. Slåsskamp på markedet
4. Musiker synger en kjærlighetssang

Lidenskap!

1. Siste innlegg i rettsal
2. Fagforeningsleder taler til sine medlemmer (på 1920-tallet)
3. Slåsskamp på markedet
4. Musiker synger en kjærlighetssang

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Ettersøkt afrikansk krigsforbryter (general Dbeki)
2. Mann som løper maraton
3. Desperat blind mann
4. Amerikansk politiker jogger sammen med livvaktene sine

1. Ettersøkt afrikansk krigsforbryter (general Dbeki)
2. Mann som løper maraton
3. Desperat blind mann
4. Amerikansk politiker jogger sammen med livvaktene sine

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Spiller gir et tegn til laget sitt
2. Blind munk
3. Mistenksomhet
4. Bueskyting

Konsentrasjon!

1. Spiller gir et tegn til laget sitt
2. Blind munk
3. Mistenksomhet
4. Bueskyting

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Bestiller drinker i baren
2. Trener oppmunttrer laget sitt
3. Sint megler
4. Mann ute etter slåsskamp

1. Bestiller drinker i baren
2. Trener oppmunttrer laget sitt
3. Sint megler
4. Mann ute etter slåsskamp

Valgfritt: Videoklipp

valgfritt: presentasjoner med videoklipp som tar opp dagens tema er tilgjengelig på denne nettsiden:

http://www.uke.de/mct_videos

Etter å ha sett videoen kan dere diskutere den i forhold til dagens tema.

[For trenere:

Noen filmklipp inneholder språk som kan oppfattes som upassende for noen seere eller i noen kulturer. Se gjennom videoene før de vises]

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Kvinne spiser larver med avsky
2. Flau kvinne bøyer hodet
3. Kvinne som ber
4. Kvinne fryder seg over noen andres uflaks

Avsky!

1. Kvinne spiser larver med avsky
2. Flau kvinne bøyer hodet
3. Kvinne som ber
4. Kvinne fryder seg over noen andres uflaks

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Før slåsskampen
2. Fremsier et dikt
3. Flørter
4. Fornærmende gest

1. Før slåsskampen
2. Fremsier et dikt
3. Flørter
4. Fornærmende gest

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Brud som sier “ja” i bryllupet sitt
2. Kvinne på pub
3. Kvinne viser stolt frem gifteringen sin til en venninne
4. Kvinne klager over en parkeringsbot

Glede!

1. Brud som sier “ja” i bryllupet sitt
2. Kvinne på pub
3. Kvinne viser stolt frem gifteringen sin til en venninne
4. Kvinne klager over en parkeringsbot

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Aggressiv fan (hooligan)
2. Munter barkeeper
3. Slåsskamp
4. Spiller som feirer skåring

Glede!

1. Aggressiv fan (hooligan)
2. Munter barkeeper
3. Slåsskamp
4. Spiller som feirer skåring

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

utklipp!

1. Mann som har overlevd en gruveulykke
2. Arbeider som har pause
3. Mislykket streik
4. Kostyme (gruvearbeider)

1. Mann som har overlevd en gruveulykke
2. Arbeider som har pause
3. Mislykket streik
4. Kostyme (gruvearbeider)

Hva vises på bildet - hva gjør eller føler denne personen? Hvor sikker er du?

Mannen leser:

- kjærlighetsbrev (rødmer på neste bilde)
- interessant artikkel (tar notater på neste bilde)
- avslagsbrev (sinneutbrudd på neste bilde)
- vitser (ler på neste bilde)

Mannen leser:

- kjærlighetsbrev (rødmer på neste bilde)
- interessant artikkel (tar notater på neste bilde)
- avslagsbrev (sinneutbrudd på neste bilde)
- vitser (ler på neste bilde)

Første konklusjon!

- Ansiktsuttrykk og gester er ikke alltid entydige!

Første konklusjon!

- Ansiktsuttrykk og gester er ikke alltid entydige!
- Mange viser ikke følelser i ansiktet, fordi de er skapt slik eller pga. sykdom (f.eks. Parkinsons sykdom), noe som gjør det vanskeligere å slutte seg til hva de føler.

Første konklusjon!

- Ansiktsuttrykk og gester er ikke alltid entydige!
- Mange viser ikke følelser i ansiktet, fordi de er skapt slik eller pga. sykdom (f.eks. Parkinsons sykdom), noe som gjør det vanskeligere å slutte seg til hva de føler.
- Ytterligere informasjon (situasjon, tidligere kunnskap om personen, hvis mulig: spør personen direkte) må overveies før ansiktsuttrykk og gester tolkes.

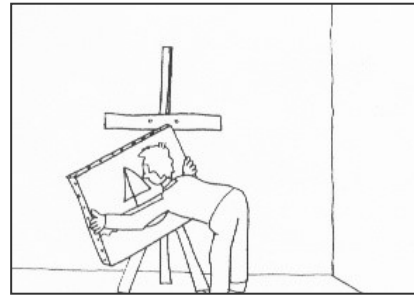

Oppgavesett 3

- En serie av bilder vil bli vist.
- Bildene 1-3 vises i motsatt rekkefølge, det vil si at bilde 3 presenteres først.
- Etter at hvert bilde er vist, skal du svare på hvilket av de 3 alternativene som logisk sett vil komplettere bildeserien.

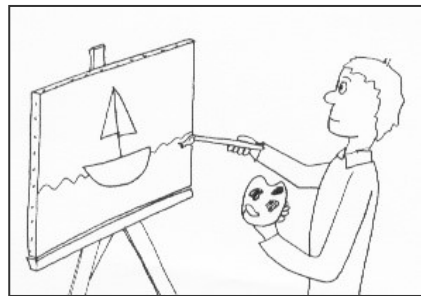
Hva planlegger mannen å gjøre?

3

Hvordan fortsetter denne historien?

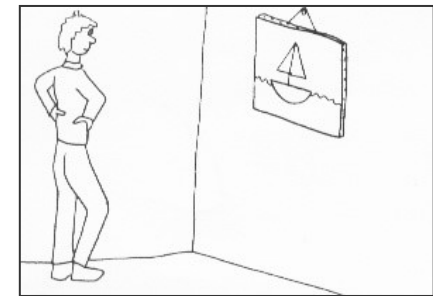
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

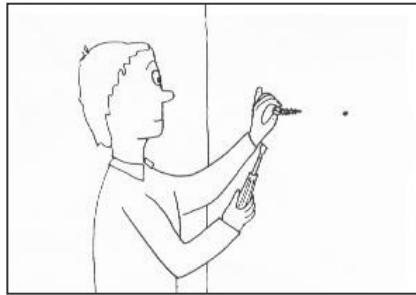
4b?

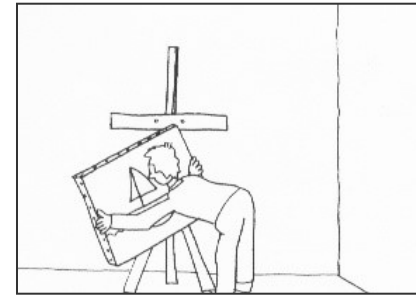
4c?

Hva planlegger mannen å gjøre?

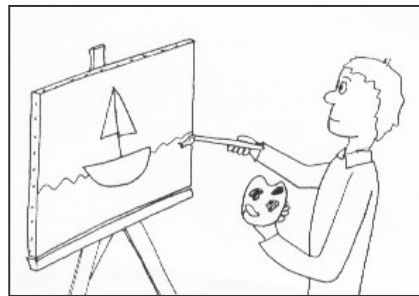
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

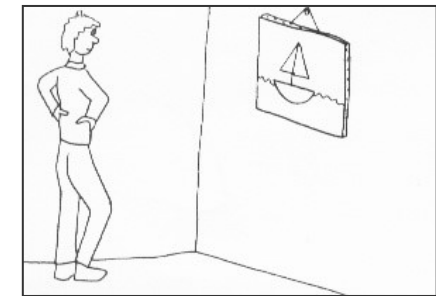
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

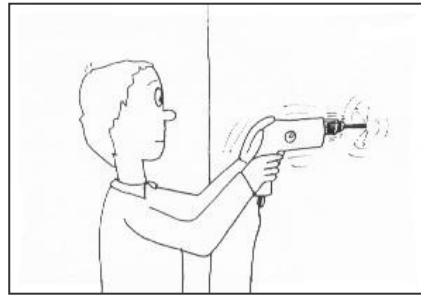
4b?

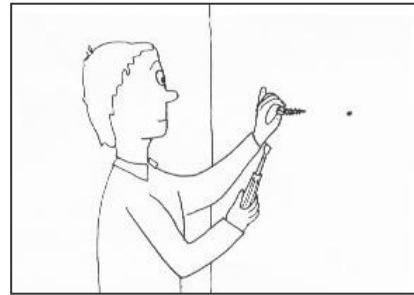
4c?

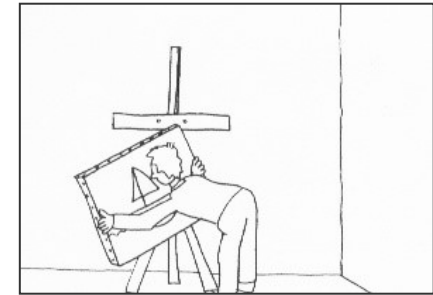
Hva planlegger mannen å gjøre?

1

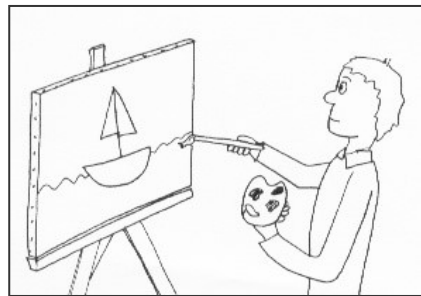
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

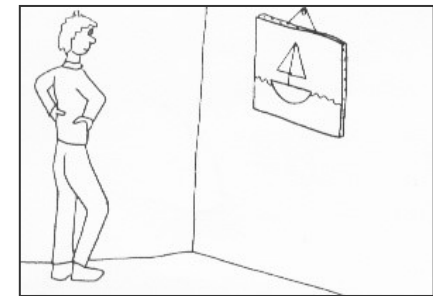
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

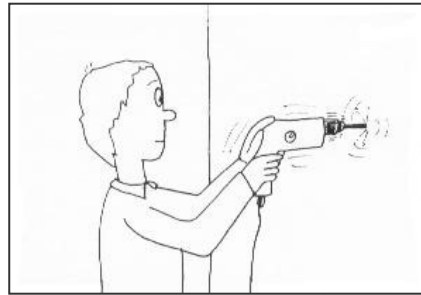

4c?

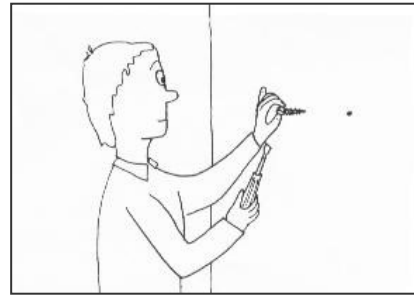

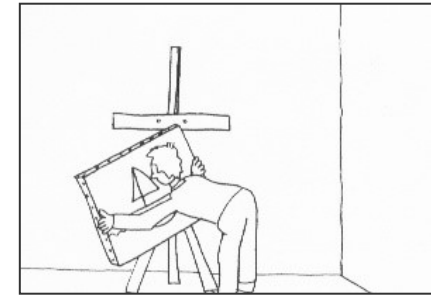
Det korrekte svar er 4c!

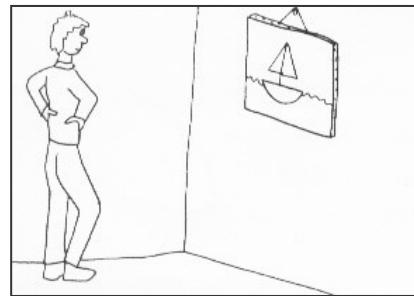
1

2

3

4c

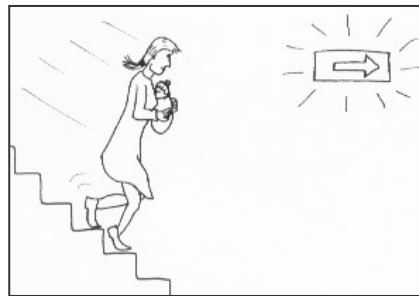
Hvilken intensjon har kvinnen?

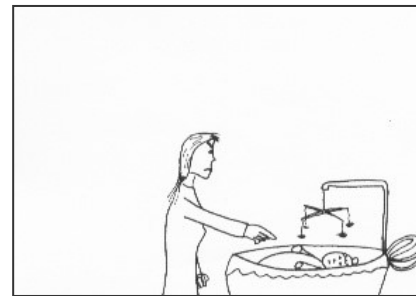
3

Hvordan fortsetter denne historien?

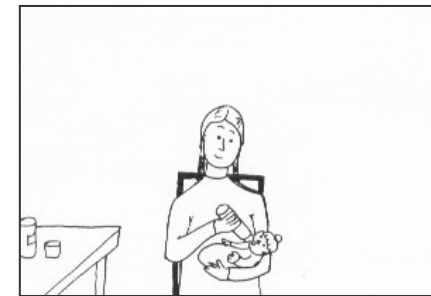
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

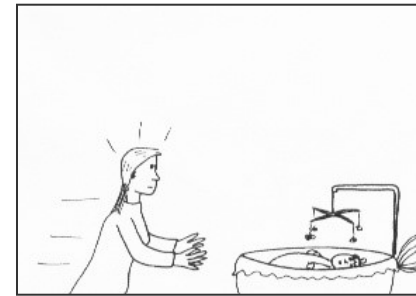
4c?

Hvilken intensjon har kvinnen?

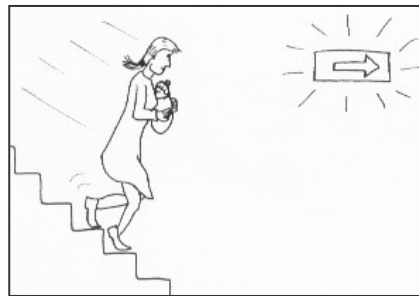
2

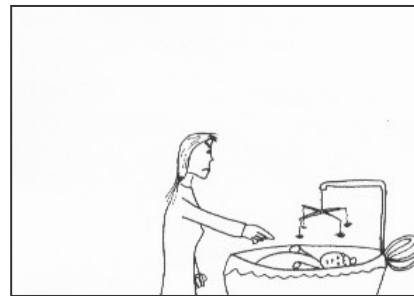
3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

4c?

Hvilken intensjon har kvinnen?

1

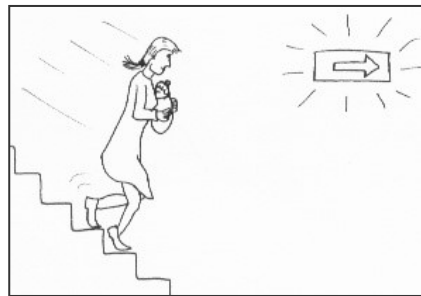
2

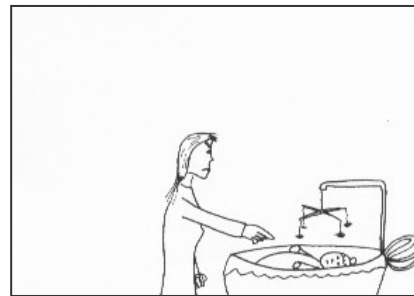
3

Hvordan fortsetter denne historien?

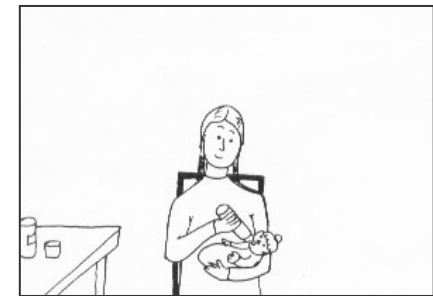
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

4c?

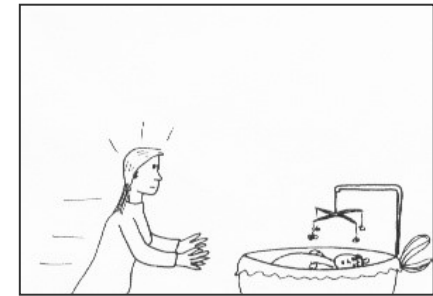
Det korrekte svar er 4a!

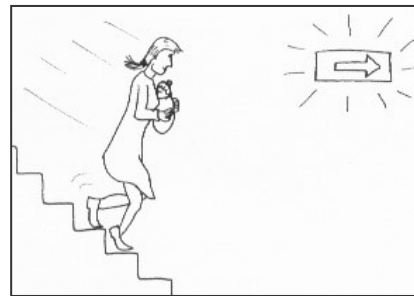
1

2

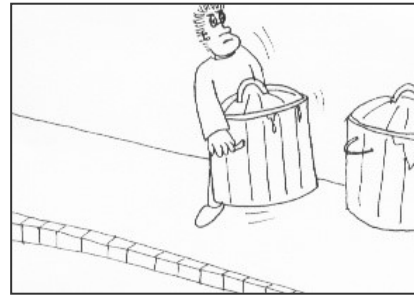
3

4a

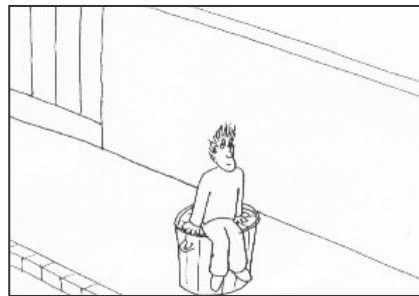
Hvilken intensjon har mannen?

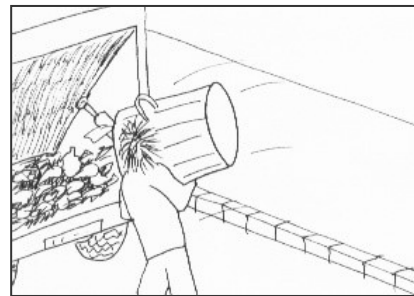
3

Hvordan fortsetter denne historien?

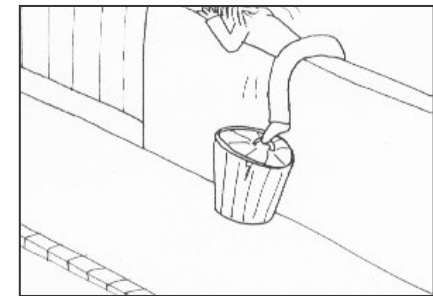
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

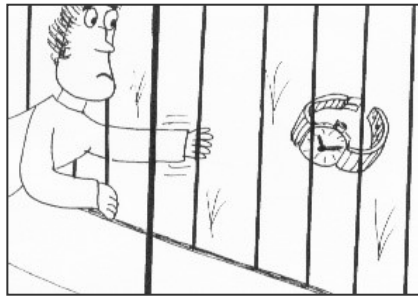
4b?

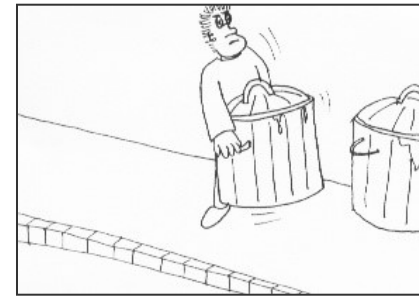
4c?

Hvilken intensjon har mannen?

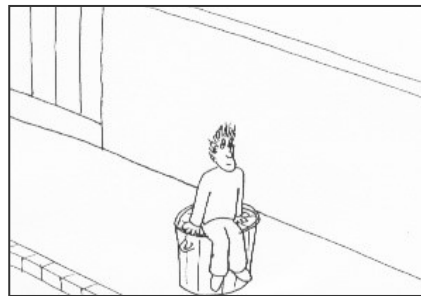
2

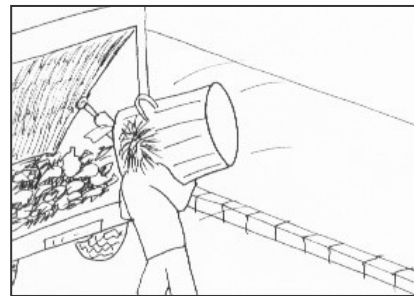
3

Hvordan fortsetter denne historien?

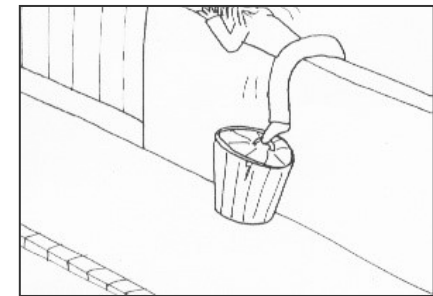
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

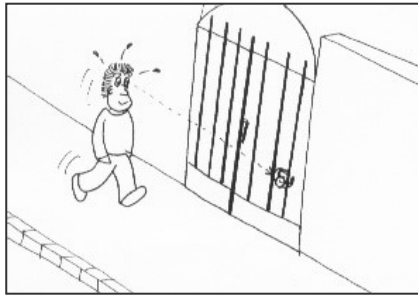
4b?

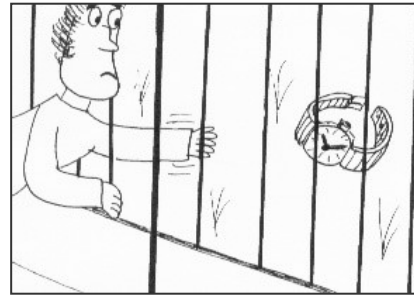
4c?

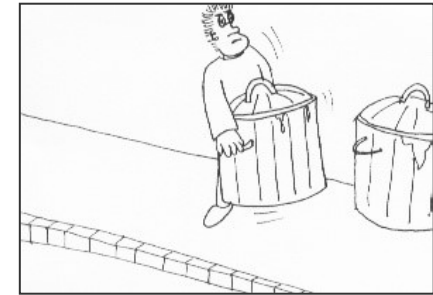
Hvilken intensjon har mannen?

1

2

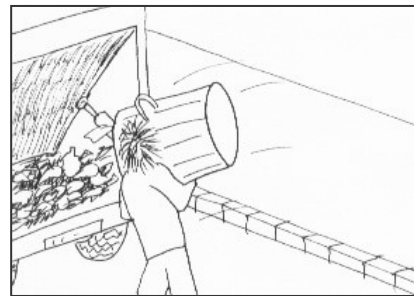
3

Hvordan fortsetter denne historien?

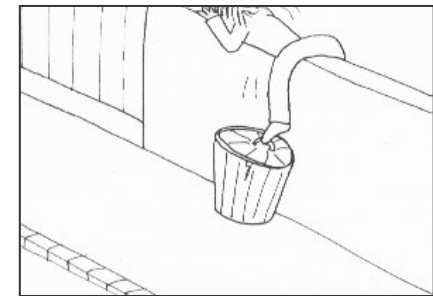
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

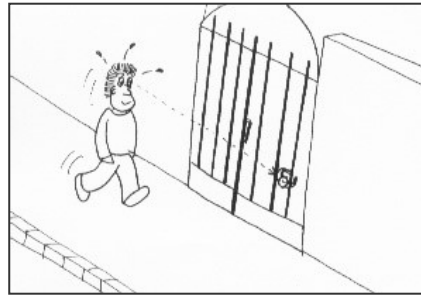

4c?

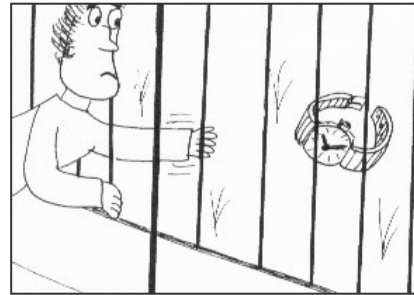

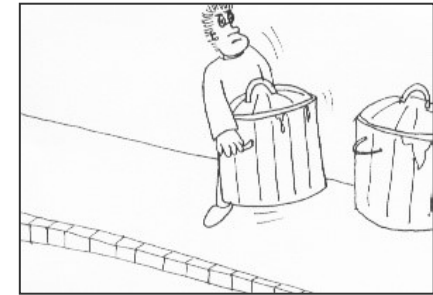
Det korrekte svar er 4c!

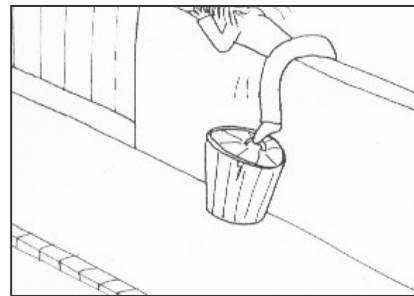
1

2

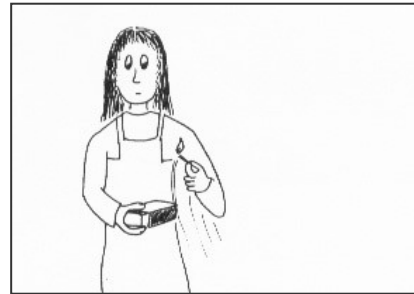
3

4c

Hva planlegger kvinnen å gjøre?

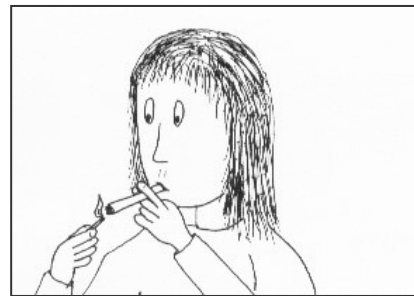
3

Hvordan fortsetter denne historien?

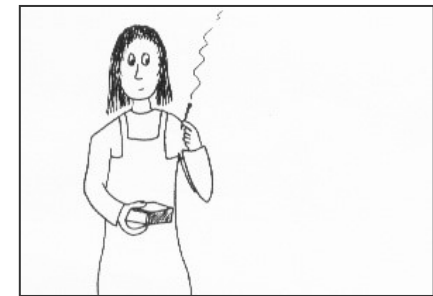
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

4c?

Hva planlegger kvinnen å gjøre?

2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

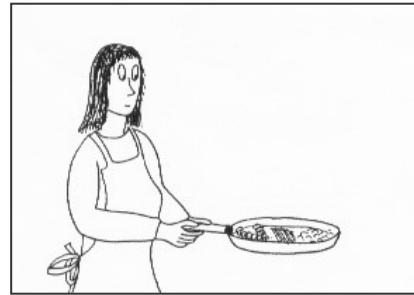
4c?

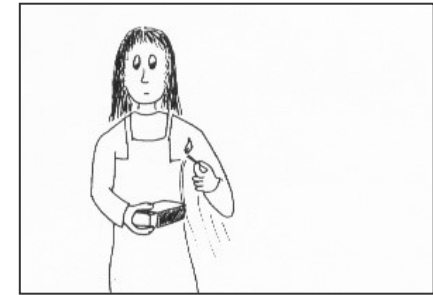
Hva planlegger kvinnen å gjøre?

1

2

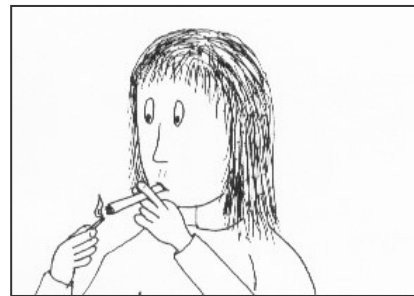
3

Hvordan fortsetter denne historien?

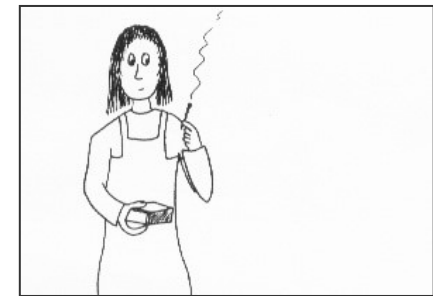
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

4c?

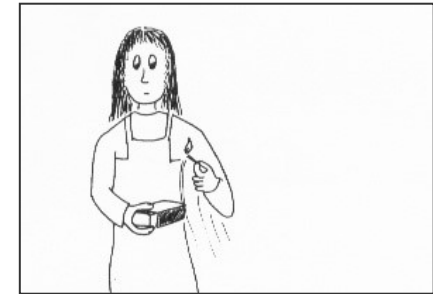
Det korrekte svar er 4a!

1

2

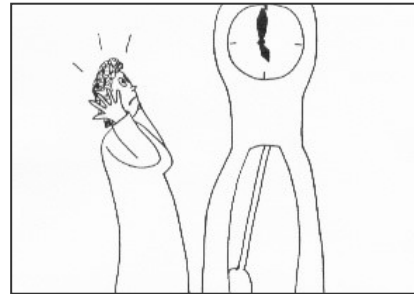
3

4a

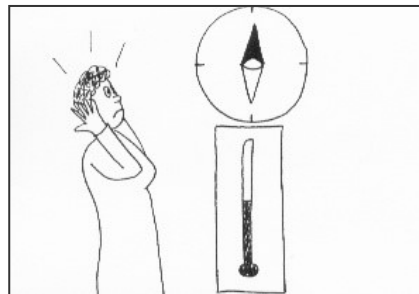
Hvilken intensjon har kvinnen?

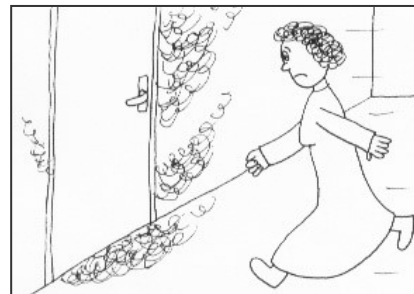
3

Hvordan fortsetter denne historien?

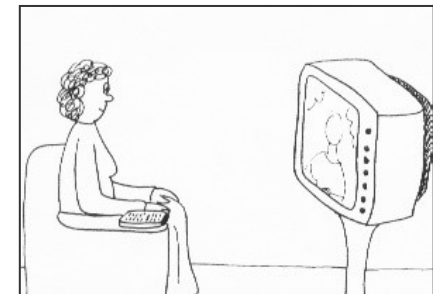
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

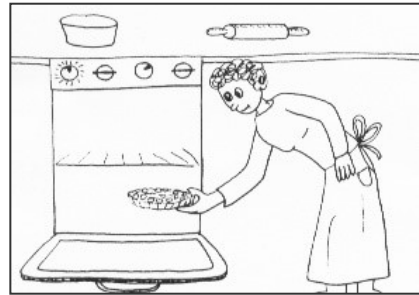
4b?

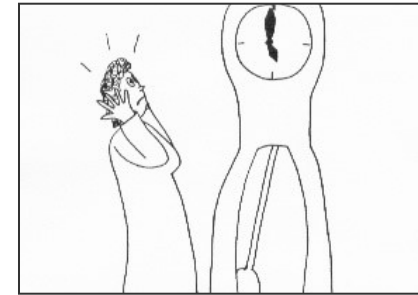
4c?

Hvilken intensjon har kvinnen?

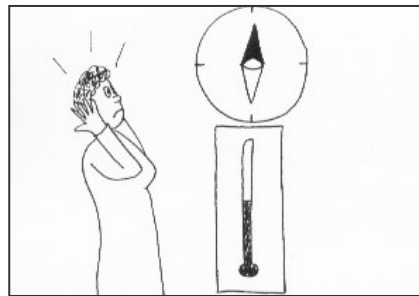
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

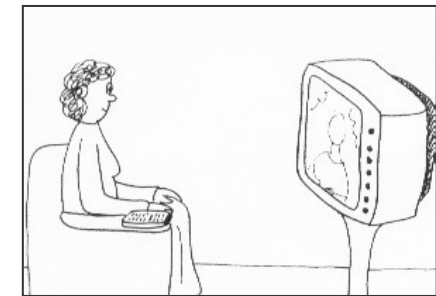
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

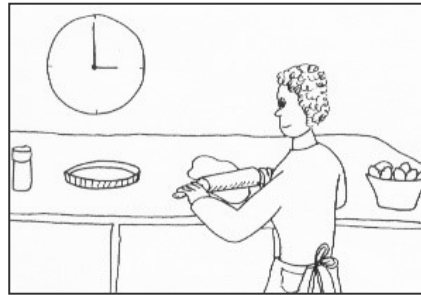
4b?

4c?

Hvilken intensjon har kvinnen?

1

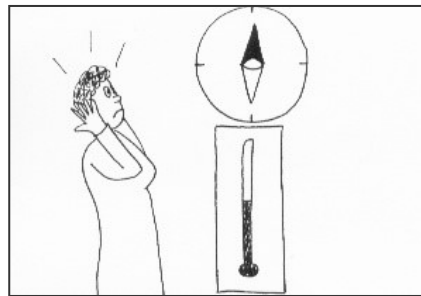
2

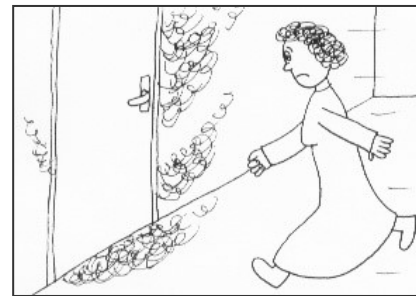
3

Hvordan fortsetter denne historien?

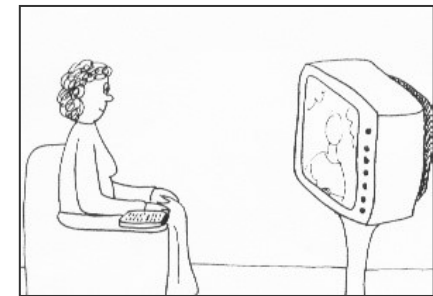
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

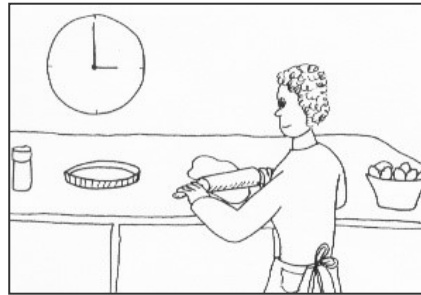

4c?

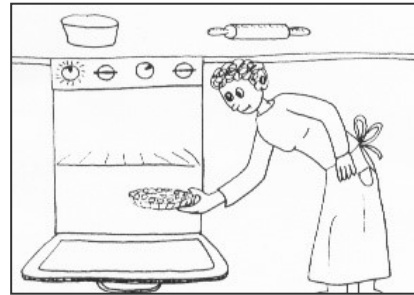

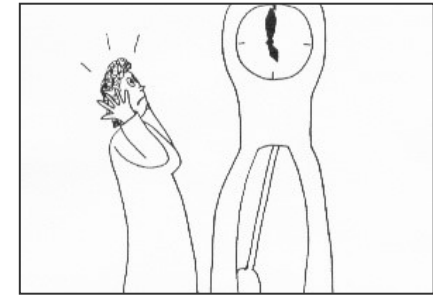
Det korrekte svar er 4b!

1

2

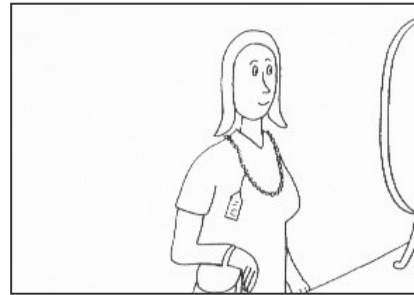
3

4b

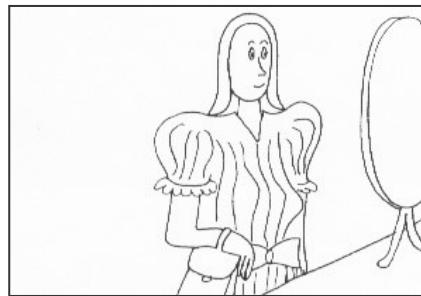
Hva planlegger kvinnen å gjøre?

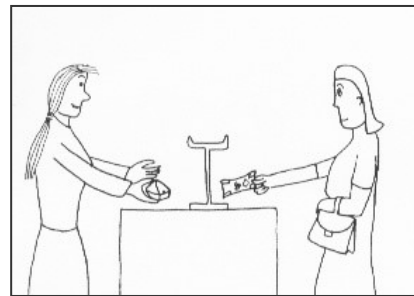
3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

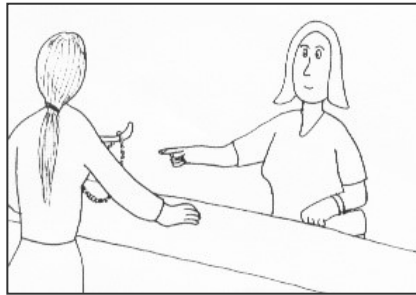
4b?

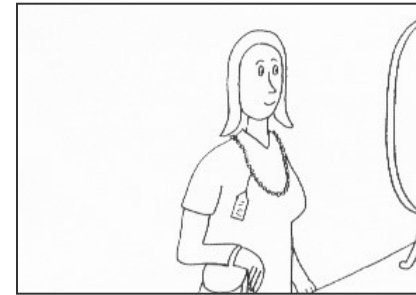
4c?

Hva planlegger kvinnen å gjøre?

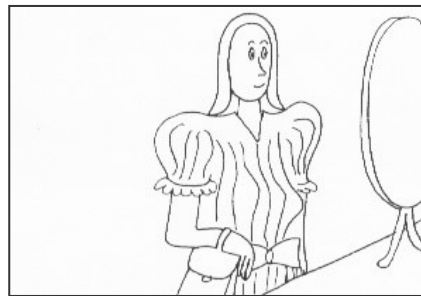
2

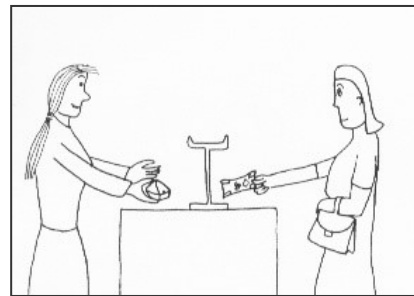
3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

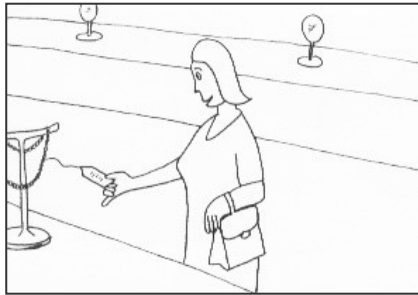
4b?

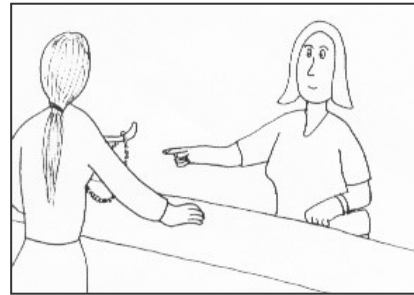
4c?

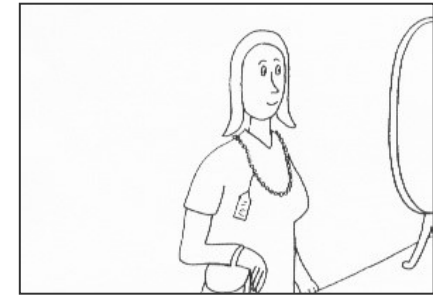
Hva planlegger kvinnen å gjøre?

1

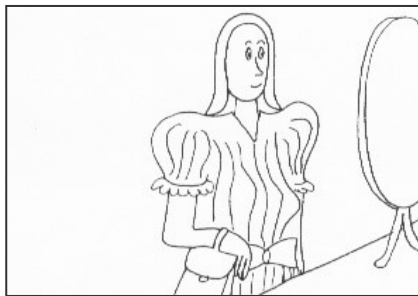
2

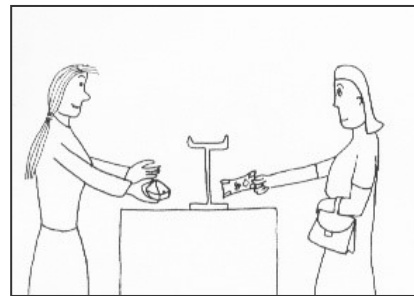
3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

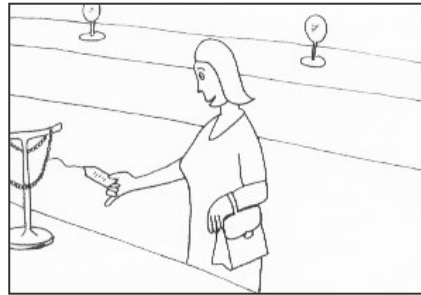
4b?

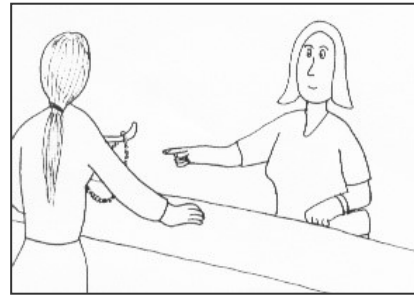
4c?

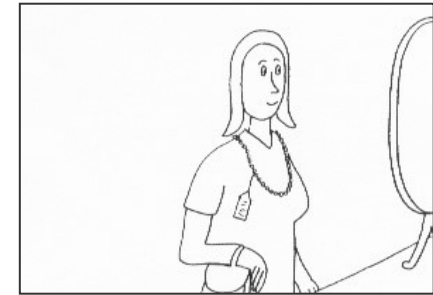
Det korrekte svar er 4b!

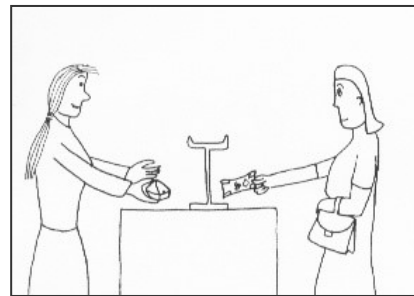
1

2

3

4b

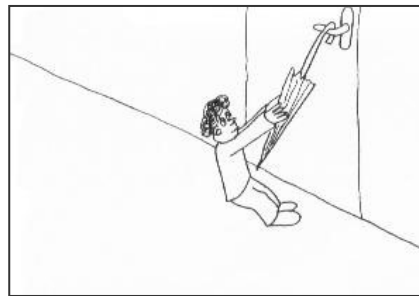
Hvilken intensjon har gutten?

3

Hvordan fortsetter denne historien?

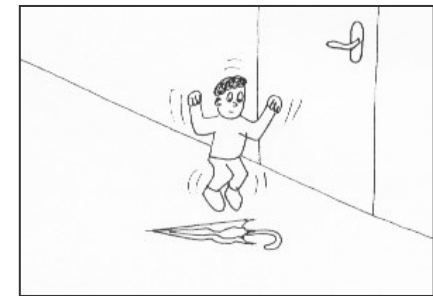
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

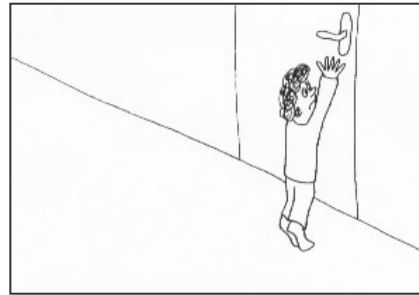
4b?

4c?

Hvilken intensjon har gutten?

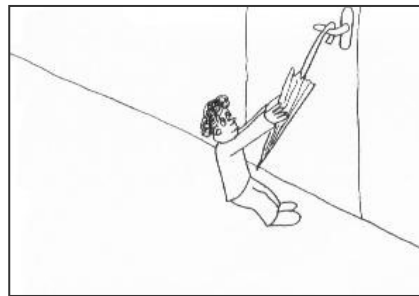
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

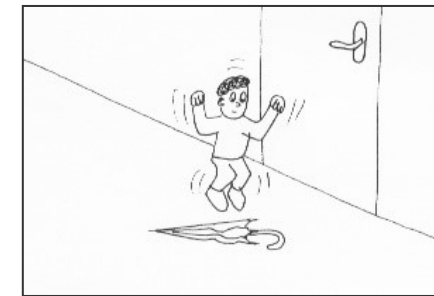
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

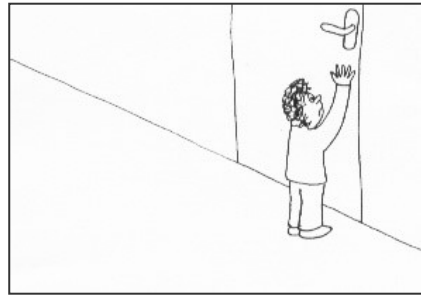
4b?

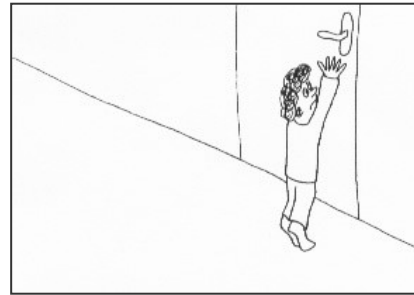
4c?

Hvilken intensjon har gutten?

1

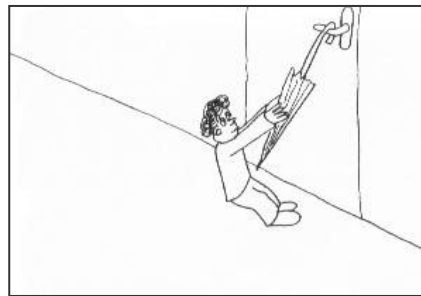
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

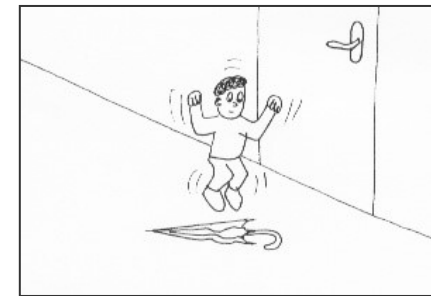
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

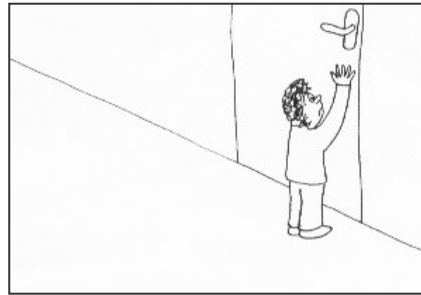

4c?

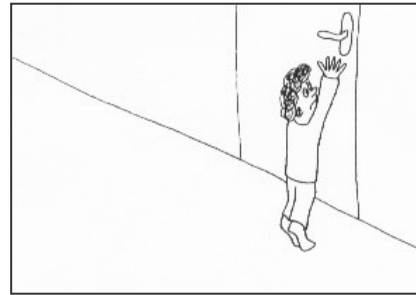

Det korrekte svar er 4a!

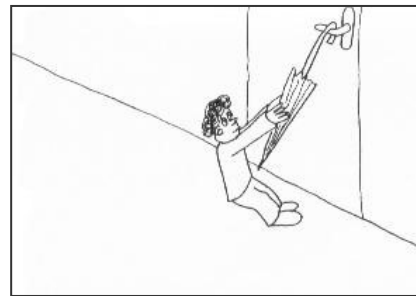
1

2

3

4a

Hva planlegger mannen å gjøre?

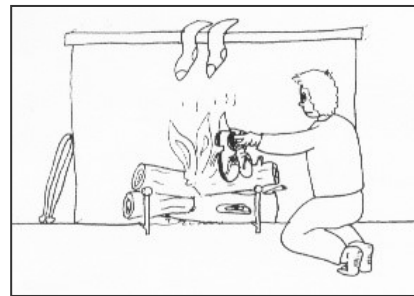
3

Hvordan fortsetter denne historien?

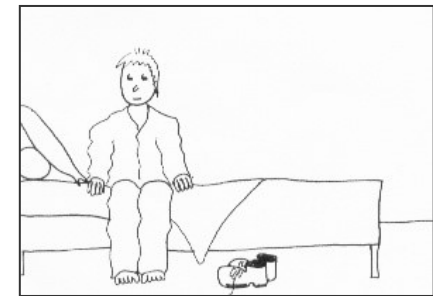
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

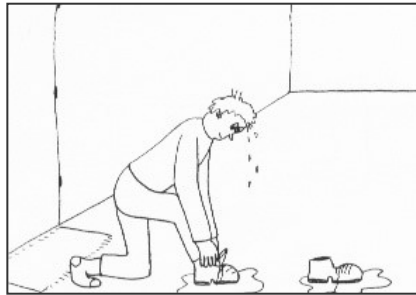
4b?

4c?

Hva planlegger mannen å gjøre?

2

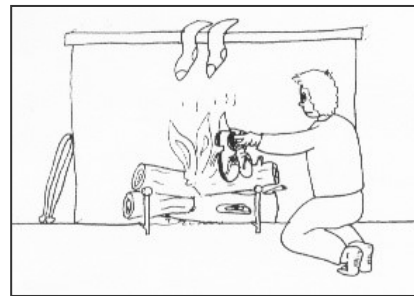
3

Hvordan fortsetter denne historien?

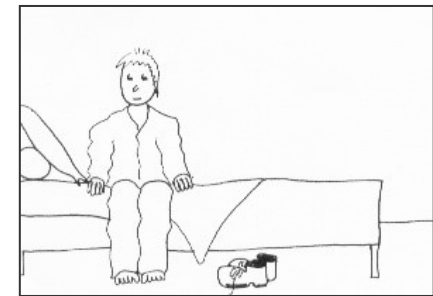
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

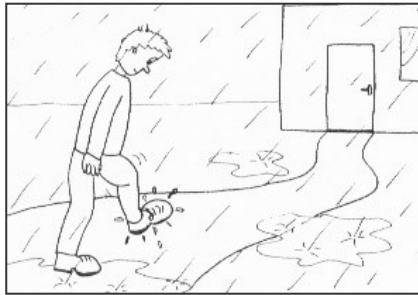
4b?

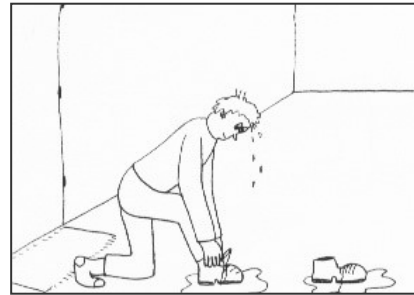
4c?

Hva planlegger mannen å gjøre?

1

2

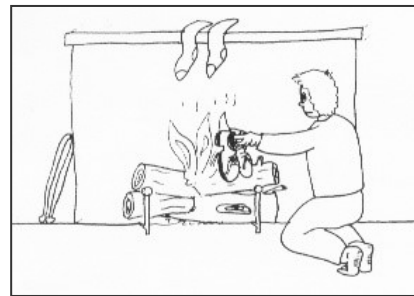
3

Hvordan fortsetter denne historien?

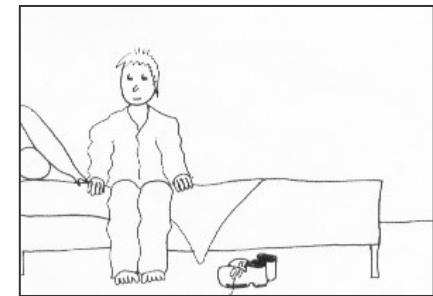
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

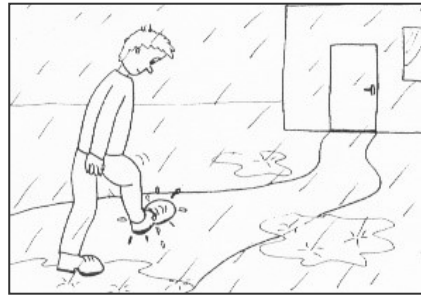
4b?

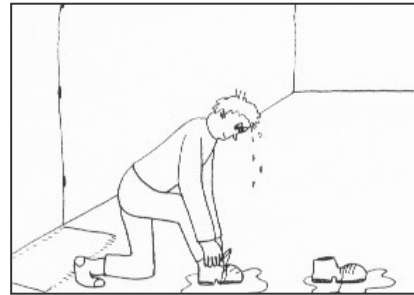
4c?

Det korrekte svar er 4b!

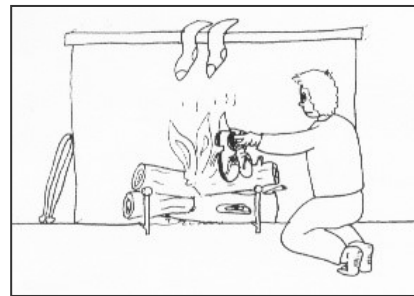
1

2

3

4b

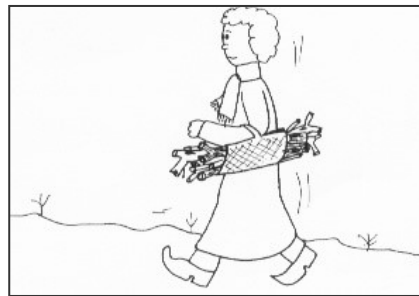
Hvilken intensjon har kvinnen?

3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

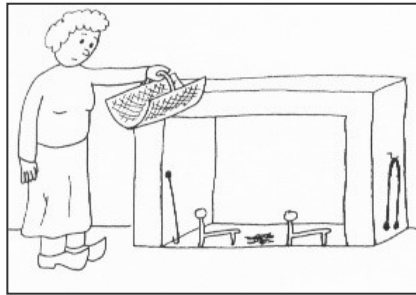
4b?

4c?

Hvilken intensjon har kvinnen?

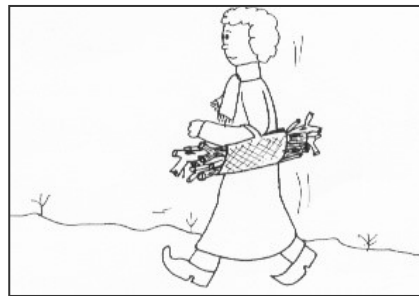
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

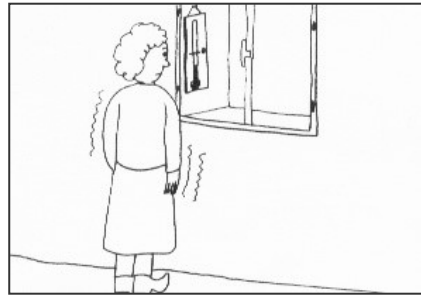
4b?

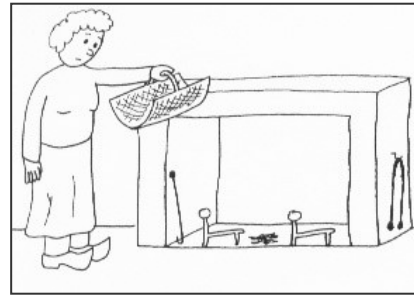
4c?

Hvilken intensjon har kvinnen?

1

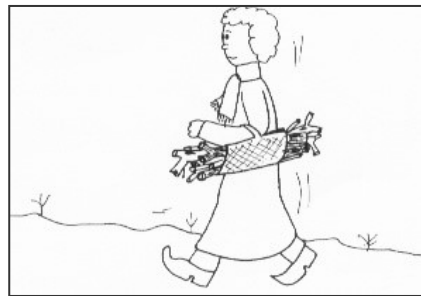
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

4b?

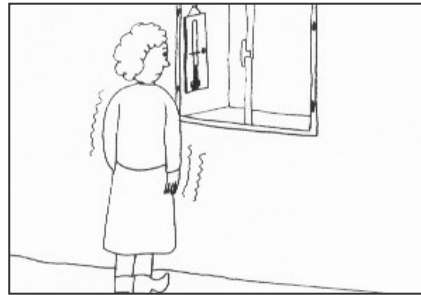

4c?

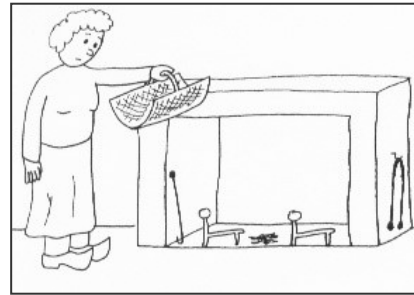

Det korrekte svar er 4a!

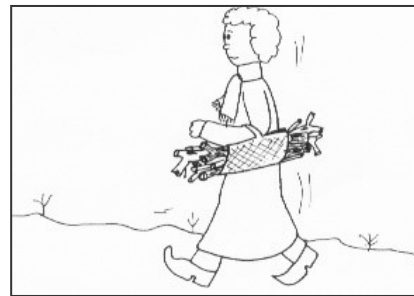
1

2

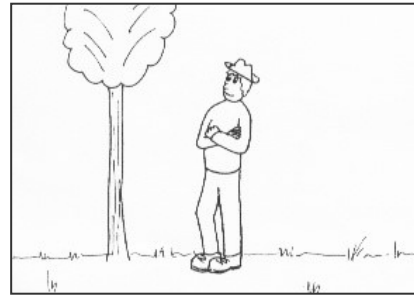
3

4a

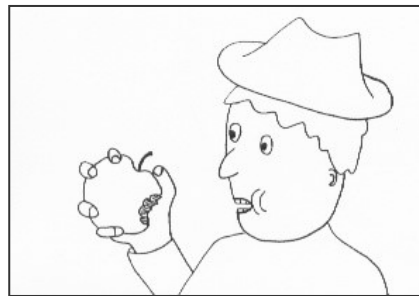
Hvilken intensjon har mannen?

3

Hvordan fortsetter denne historien?

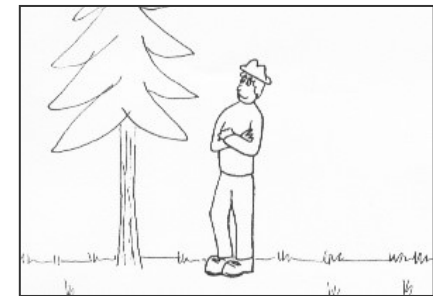
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

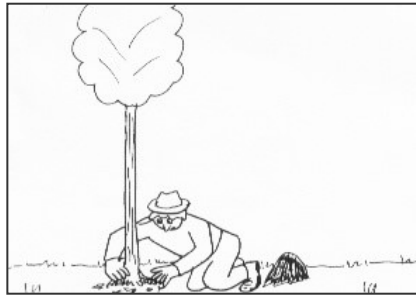
4b?

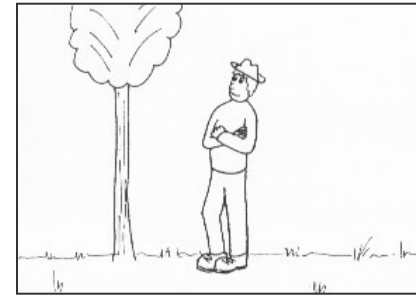
4c?

Hvilken intensjon har mannen?

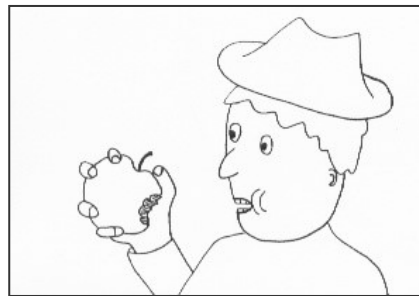
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

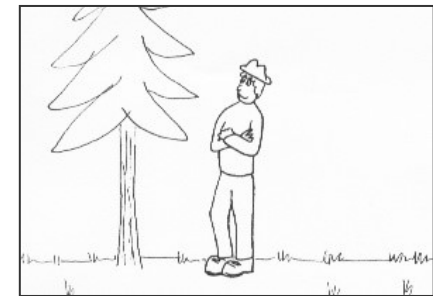
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

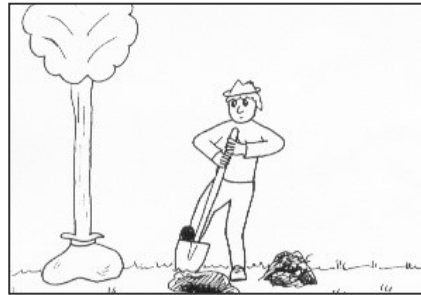
4b?

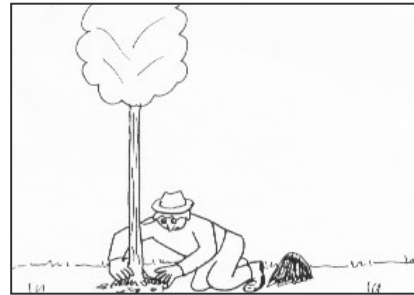
4c?

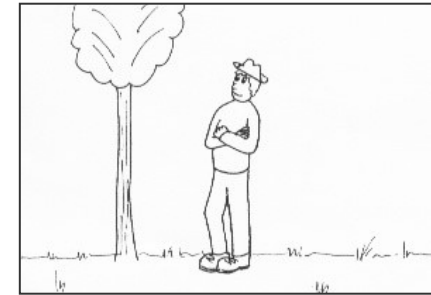
Hvilken intensjon har mannen?

1

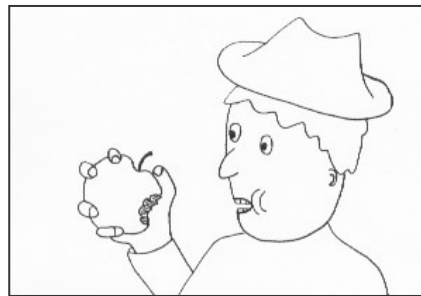
2

3

Hvordan fortsetter denne historien?

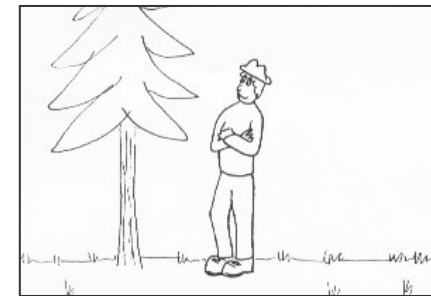
Diskuter sannsynligheten for de følgende alternativene:

4a?

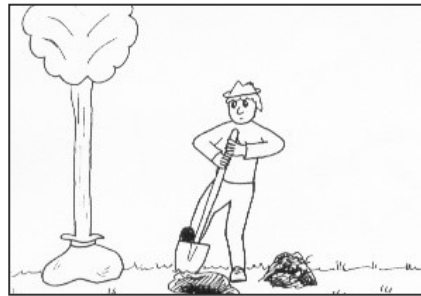
4b?

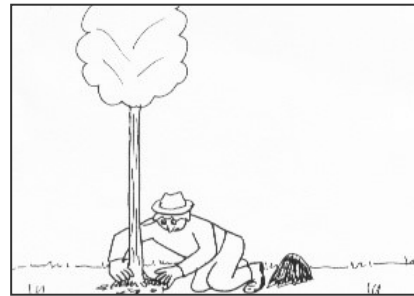
4c?

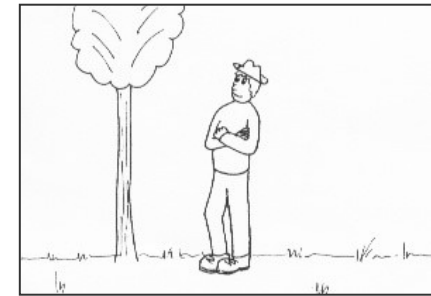
Det korrekte svar er 4b!

1

2

3

4b

Oppsummering

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observerte vedkommende nøye.

Oppsummering

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observert vedkommende nøye.
- For å kunne vurdere komplekse situasjoner (slik som de som akkurat ble presentert), er det viktig å ta med all tilgjengelig informasjon i vurderingen.

Oppsummering

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observert vedkommende nøye.
- For å kunne vurdere komplekse situasjoner (slik som de som akkurat ble presentert), er det viktig å ta med all tilgjengelig informasjon i vurderingen.
- Jo mer informasjon som brukes, desto mer sannsynlig er det at man kommer frem til en riktig vurdering.

Oppgavesett 4

- Du skal få se en serie bilder som tilsammen forteller en historie.
- Sammen med bildene får du se tre alternativer for hva historien dreier seg om.
- Din oppgave er å finne ut hvilken av de tre alternativene som mest sannsynlig beskriver det som skjer i historien.

Hvilken plan har guttene?

- A. Å invitere den andre gutten til å spille fotball sammen med dem.
- B. Å spille han et puss.
- C. Å få autografen til en fotballstjerne.

Hvilken plan har guttene?

- A. Å invitere den andre gutten til å spille fotball sammen med dem.
- B. Å spille han et puss.
- C. Å få autografen til en fotballstjerne.

Hvilken plan har guttene?

- A. Å invitere den andre gutten til å spille fotball sammen med dem.
- B. Å spille han et puss.
- C. Å få autografen til en fotballstjerne.

Hvilken plan har guttene?

- A. Å invitere den andre gutten til å spille fotball sammen med dem.
- B. Å spille han et puss.
- C. Å få autografen til en fotballstjerne.

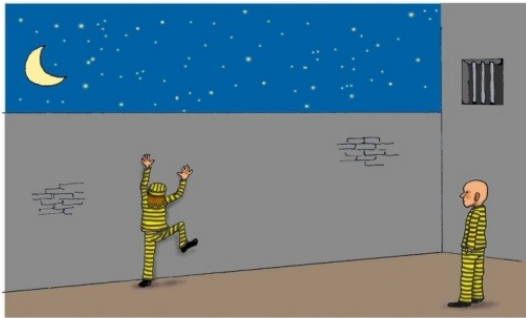
Hvilken plan har guttene?

- A. Å invitere den andre gutten til å spille fotball sammen med dem.
- B. Å spille han et puss.
- C. Å få autografen til en fotballstjerne.

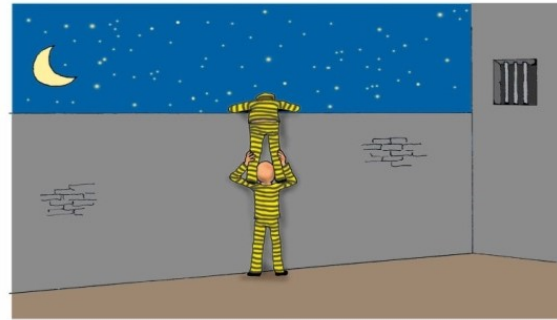
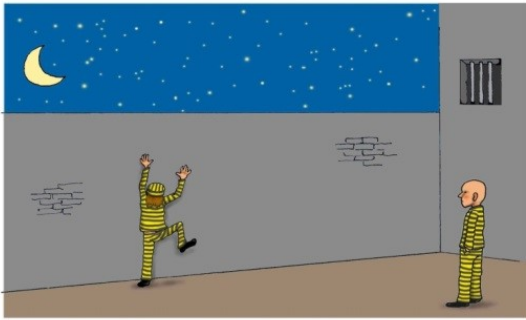
Hva holder mennene på med?

- A. Mennene danser månedansen.
- B. Mennene forsøker å rømme.
- C. Mennene trener.

Hva holder mennene på med?

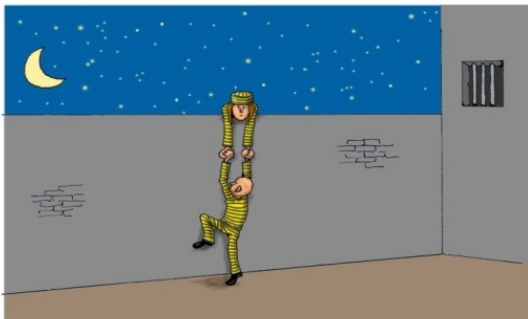
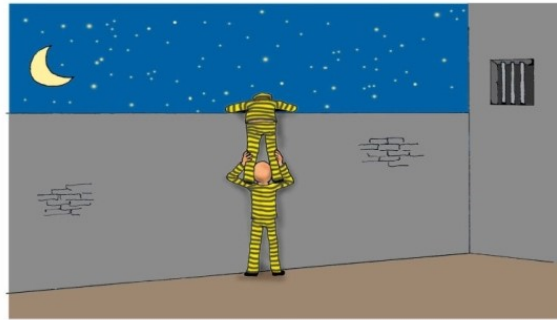
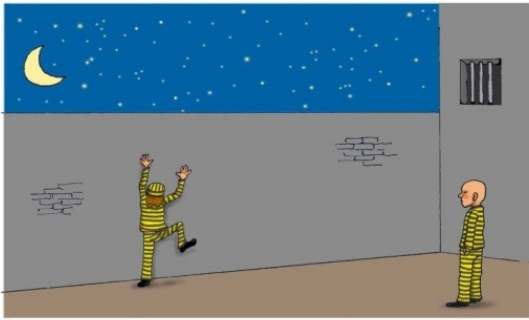

- A. Mennene danser månedansen.
- B. Mennene forsøker å rømme.
- C. Mennene trener.

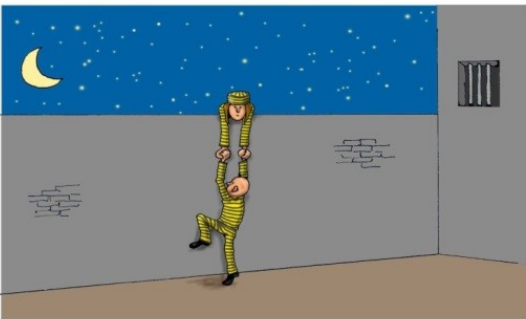
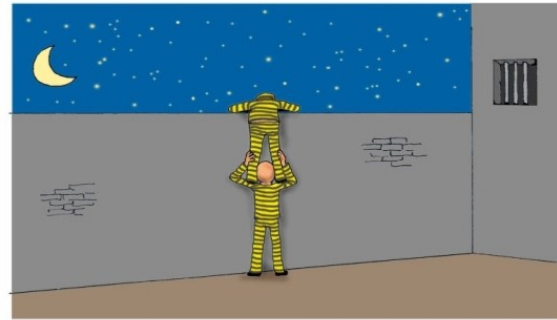
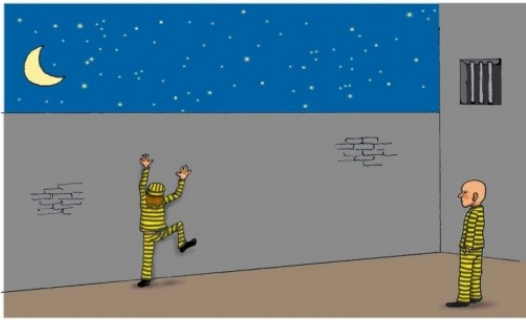
Hva holder mennene på med?

- A. Mennene danser månedansen.
- B. Mennene forsøker å rømme.
- C. Mennene trener.

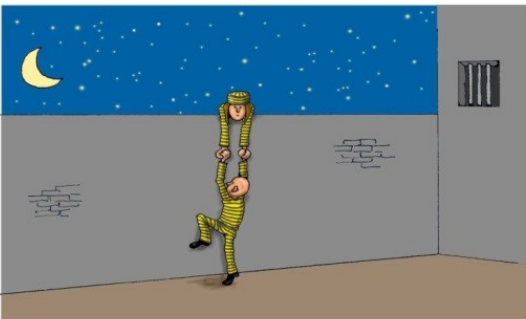
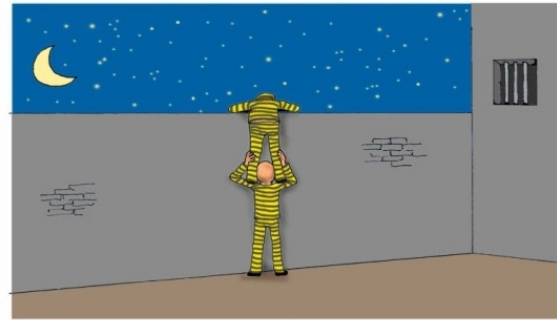
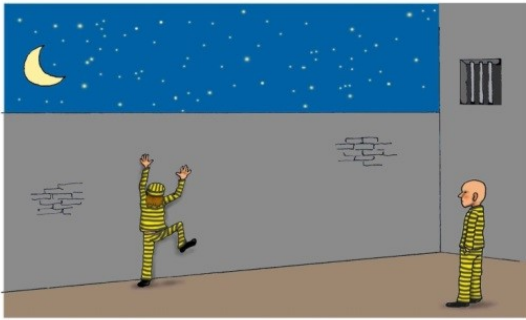
Hva holder mennene på med?

- A. Mennene danser månedansen.
- B. Mennene forsøker å rømme.
- C. Mennene trener.

Hva holder mennene på med?

- A. Mennene danser månedansen.
- B. Mennene forsøker å rømme.
- C. Mennene trener.

Hva holder gutten på med?

- A. Leker med bursdagsgaven sin.
- B. Pakker en gave.
- C. Prøver å skremme søsteren sin.

Hva holder gutten på med?

- A. Leker med bursdagsgaven sin.
- B. Pakker en gave.
- C. Prøver å skremme søsteren sin.

Hva holder gutten på med?

A. Leker med bursdagsgaven sin.

B. Pakker en gave.

C. Prøver å skremme søsteren sin.

Hva holder gutten på med?

A. Leker med bursdagsgaven sin.

B. Pakker en gave.

C. Prøver å skremme søsteren sin.

Hva holder gutten på med?

A. Leker med bursdagsgaven sin.

B. Pakker en gave.

C. Prøver å skremme søsteren sin.

Overføring til det virkelige liv

Læringsmål:

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observert vedkommende nøye.

Overføring til det virkelige liv

Læringsmål:

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observert vedkommende nøye.
- Ansiktsuttrykk og gester gir viktig informasjon om hva en person føler, men kan noen ganger være misvisende.

Overføring til det virkelige liv

Læringsmål:

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observert vedkommende nøye.
- Ansiktsuttrykk og gester gir viktig informasjon om hva en person føler, men kan noen ganger være misvisende.
- Når du vurderer komplekse situasjoner er det viktig å bruke all tilgjengelig informasjon.

Overføring til det virkelige liv

Læringsmål:

- Du bør kun dra slutninger om en annen person hvis du kjenner vedkommende godt eller observert vedkommende nøye.
- Ansiktsuttrykk og gester gir viktig informasjon om hva en person føler, men kan noen ganger være misvisende.
- Når du vurderer komplekse situasjoner er det viktig å bruke all tilgjengelig informasjon.
- Jo mer informasjon som brukes, desto mer sannsynlig er det at man kommer frem til en riktig vurdering.

Hva har dette med psykose å gjøre?

I psykotiske perioder har folk en tendens til å mistolke eller overfortolke ansiktsuttrykk eller handlinger.

Eksempel: Walter var besatt av tanken på at han var kjæresten til Jodie Foster. Han skrev kjærlighetsbrev til henne og planla fremtiden deres sammen.

Bakgrunn: Han så Jodie Foster på en premiere. Hun vinket til publikum og kastet et muntert blick på han OG på andre.

Hva har dette med psykose å gjøre?

I psykotiske perioder har folk en tendens til å mistolke eller overfortolke ansiktsuttrykk eller handlinger.

Eksempel: Walter var besatt av tanken på at han var kjæresten til Jodie Foster. Han skrev kjærlighetsbrev til henne og planla fremtiden deres sammen.

Bakgrunn: Han så Jodie Foster på en premiere. Hun vinket til publikum og kastet et muntert blikk på han OG på andre.

Mye kommer an på øyet som ser. Våre følelser virker inn på hvordan vi oppfatter våre omgivelser, spesielt når vi føler oss truet. Når vi er engstelige, virker omgivelsene våre truende. Når vi er veldig glade, kan vi få en overdreven følelse av å være uovervinnelig eller elsket.

Takk for oppmerksomheten!

For trenere:

Vennligst dele ut regneark. Introduser vår app COGITO (last ned gratis).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
allspice 1	flickr	Headache coming on	CC	Woman touches her temple/Frau fasst sich an die Schläfe
Brit.	flickr	saying goodbye	CC	Two women in mourning/Zwei Frauen in Trauer)
Dr Phil	flickr	Who's the bully	CC	Anger (Zidane at the world cup in 2006)/Wut (Zidane WM 06)
Carol^_^	flickr	The happy couple	CC	Happiness (marriage)/Freude (Hochzeit)
ben-millet	flickr	Day 64 Rotten potatoes	CC	Disgust (rotten potatoes)/Ekel (vergammelte Kartoffeln)
manville	flickr	SURPRISE	CC	Surprise (baby looks at himself in the mirror)/Überraschung (Baby sieht überrascht in d. Spiegel)
ecmorgan	http://www.flickr.com/photos/ecmorgan/3251929600/	Agony	CC	Pain (injured soccer player)/ Schmerz (verletzter Fußballspieler)
stuangravy	flickr	5emotions	CC	Five different facial expressions/5 verschiedene Gesichtsausdrücke
Feastoffools	flickr	dahmer	CC	Jeffrey Dahmer (serial killer)/Jeffrey Dahmer (Serienmörder)
madmonk	flickr	Egyptian Actor Khaled Saleh	CC	Khaled Saleh (actor)/Khaled Saleh (Schauspieler)
---	---	---	PP	Aaron Beck (Psychologe)/Aaron Beck (psychologist)

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
[unknown photographer]	wikipedia	---	Public domain	Babe Ruth (athlete)/Babe Ruth (Sportler)
Ruth Klinge	---	Schuhsohle	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	sole of a shoe/Schuhsohle
Andreanna	flickr	Thumbs up!	CC	A little girl puts her thumb up/kleines Mädchen hält den Daumen hoch
Xflickrx	flickr	Generation Gap	CC	Old lady and punk/Alte Dame und Punker
Despite persistent efforts, we were unable to find the source of this photo and for this reason regrettably we cannot acknowledge the photographer. We are confident that the fair use policy applies for the reproduction of the photo as it used solely for noncommercial and educational nonprofit purposes. Since it displays an event that has happened years ago we hope that its display does not negatively impact on the copyright holder. If you are the copyright holder or you know his/her name please contact us so that we can credit the photographer and ask for official permission to reproduce.				Angry man/ Wütender Mann
Vladimir Rolov	fotocommunity	Das Lied der Liebe	PP	Singing accordion player/singender Akkordeonspieler
Frédéric de Villamil	flickr	[untitled] Semi Marathon de Paris 2008 – Selection	CC	Marathon runner/Marathonläufer
Klaus-Peter Hüskes	fotocommunity	Konzentriert - mittig - ins Schwarze	PP	Archer/Bogenschütze
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Ordering beverages at the bar/Bestellung am Tresen

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mkt. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
RTL	Granada Productions	Lisa Fitz	PP by the management of Lisa Fitz and granada productions/PP durch das Management von Lisa Fitz sowie granada productions/	Woman is eating maggots/Frau isst Maden
Steffen Moritz	---	---	PP	Yannis
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Woman in the pub/Frau in Kneipe
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Cheerful barkeeper/Fröhlicher Barkeeper
Eberhard Kamm	fotocommunity	Schicht am Schacht	PP	Worker at break/Arbeiter bei der Pause
Jens Mittelsdorf	fotocommunity	sich schwarz ärgern2	PP	Rejection letter/Ablehnungsbescheid
Yves Sarfati	---	---	PP	Several sequences in black and white: artist, mother, watch, matches, cake, necklace, umbrella, shoes, fireplace, tree/ Verschiedene schwarz- weiße Bildersequenzen Künstler, Mutter, Uhr, Streichholz, Kuchen, Kette, Regenschirm, Schuhe, Kamin, Baum
Martin Brüne	---	---	PP	Several coloured sequences: trick, jailbreak, fear/Verschiedene farbige Bildersequenzen Streich, Ausbruch, Schreck